

Analýza přeshraničních oblastí Sudet pomocí socio-ekonomických indikátorů

bakalářská
práce

CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je **prostorová analýza socio-ekonomických poměrů českého přeshraniční s využitím relevantních a srovnatelných socio-ekonomických indikátorů v daných oblastech**. Geograficky bude zájmovou oblastí území bývalých Sudet, kde se studentka v první fázi zaměří na obecné charakterizování prostorové kontinuity vybraných socio-ekonomických indikátorů dle metodiky Pászto a kol. (2019). V druhé fázi práce se zaměří na česko-bavorský přeshraniční region a s využitím (dalších) harmonizovaných regionálních statistik (geodemografické charakteristiky, ekonomické indikátory, mobilita, dostupnost aj.) zhodnotí socio-ekonomickou situaci v tomto regionu. Nakonec se v kvalitativně-quantitativních případových studiích bude soustředit na konkrétní projevy efektu hranic u takzvaných "dvojměstí" (twin cities), konkrétně České Velenice – Gmünd, Znojmo – Retz, Hrádek nad Nisou – Zittau – Bogatynia (trojmezí), případně dalších. Výsledkem práce bude prostorová analýza zájmové oblasti s hodnocením (ne)rozdílů ve vybraných indikátorech s ohledem na národní hranice. Práce bude realizována ve třech "zoom-ins" jdoucích od obecného popisu (Sudety), přes stěžejní česko-bavorskou část až ke konkrétnímu (dvojměstí/trojměstí). Presentace dosažených výsledků bude směřována do digitálního prostředí (ArcGIS Online).

POSTUP PRÁCE

Rešerše

Metodika

Sudety

Česko-Bavorsko

Dvojměstí

Syntéza

POUŽITÉ METODY

Výzkum propojuje exaktní geoinformatické postupy s kvalitativním hodnocením napříč třemi měřítkovými úrovněmi. Pro objektivní kvantifikaci hraničního efektu využívá syntézu harmonizovaných prostorových dat, populačních gridů a regionálních statistik.

Vymezení obalových zón (Buffer 5 km) pro zachování datové kontinuity.

Vizuální analýza formou kartogramů a profilových grafů.

Modelování indexů prostorové dostupnosti.

Zónová agregace statistických dat.

Socioekonomické profilování os (dle Pászto a kol., 2019).

T Ř I Ú R O V N Ě D E T A I L U

PŘESHRANIČÍ SUDET

Hodnocení přeshraniční kontinuity podél 10 rozvojových os napříč Sudety.

ČESKO-BAVORSKÝ PŘESHRANIČNÍ REGION

Plošná analýza česko-bavorského perimetru.

DVOJMĚSTÍ

Kvalitativně-quantitativní případové studie konkrétních dvojměstí.

STORYMAPS

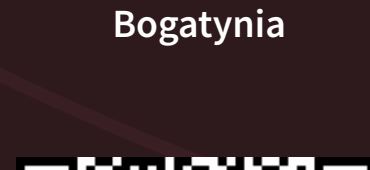
České Velenice – Gmünd

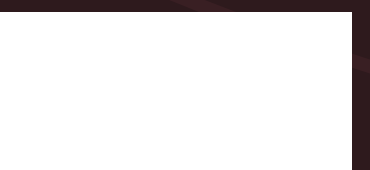
Znojmo – Retz

Hrádek nad Nisou – Zittau – Bogatynia

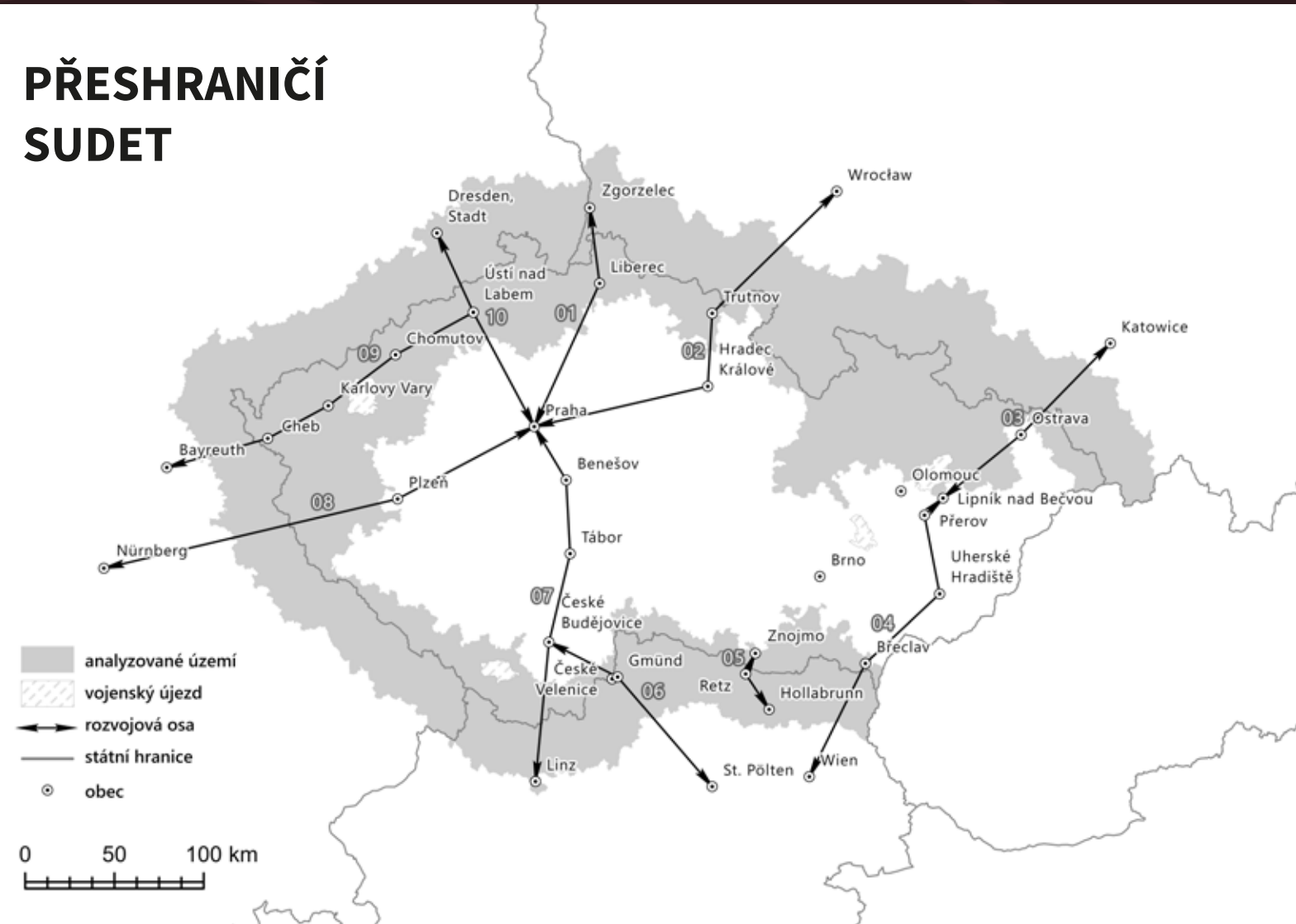

Syntetická

webová stránka
bakalářské práce

ukázka grafů indikátoru

INDIKÁTORY:

populační grid

regionální statistiky

dostupnosti

lidská infrastruktura

socio-demografické

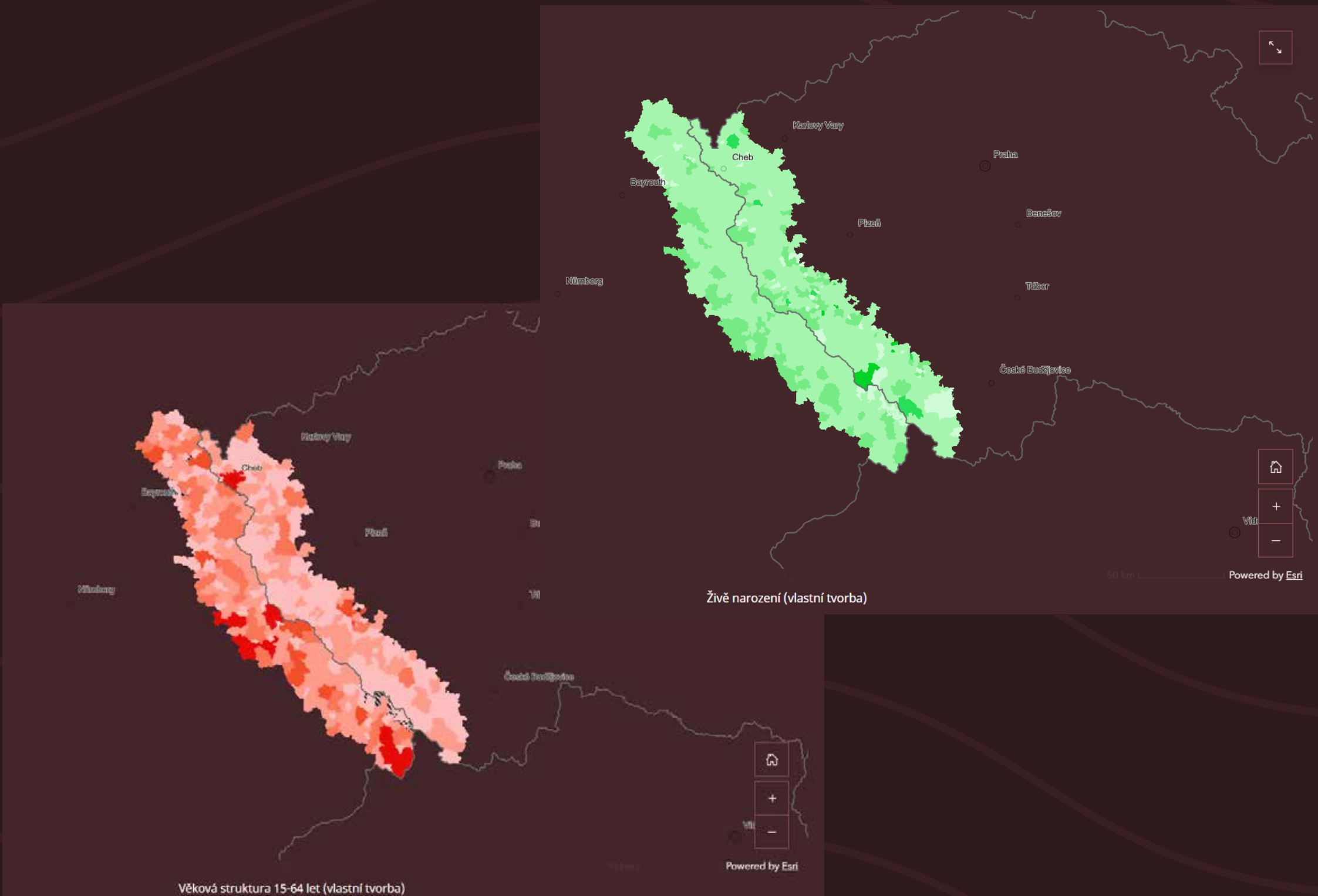
PŘÍNOS PRÁCE

Hlavní přínos práce spočívá v propojení exaktní prostorové analytiky s reálnou praxí regionálního plánování. V teoreticko-metodologické rovině výzkum úspěšně ověřil aplikaci pětikilometrových obalových zón jako optimálního nástroje pro plošné hodnocení přeshraniční kontinuity bez vzniku nežádoucích datových trhlin. Empiricky pak na tvrdých datech potvrdil, že dědictví železné opony v podobě tzv. fantomových hranic je v řešeném území stále silně přítomné. Dosažená syntéza datových asymetrií a kvalitativních poznatků tak představuje cenný podklad pro aktéry regionálního rozvoje a instituce přeshraniční spolupráce k efektivnějšímu zacílení budoucích dotačních a integračních mechanismů do nejvíce ohrožených částí pohraničí.

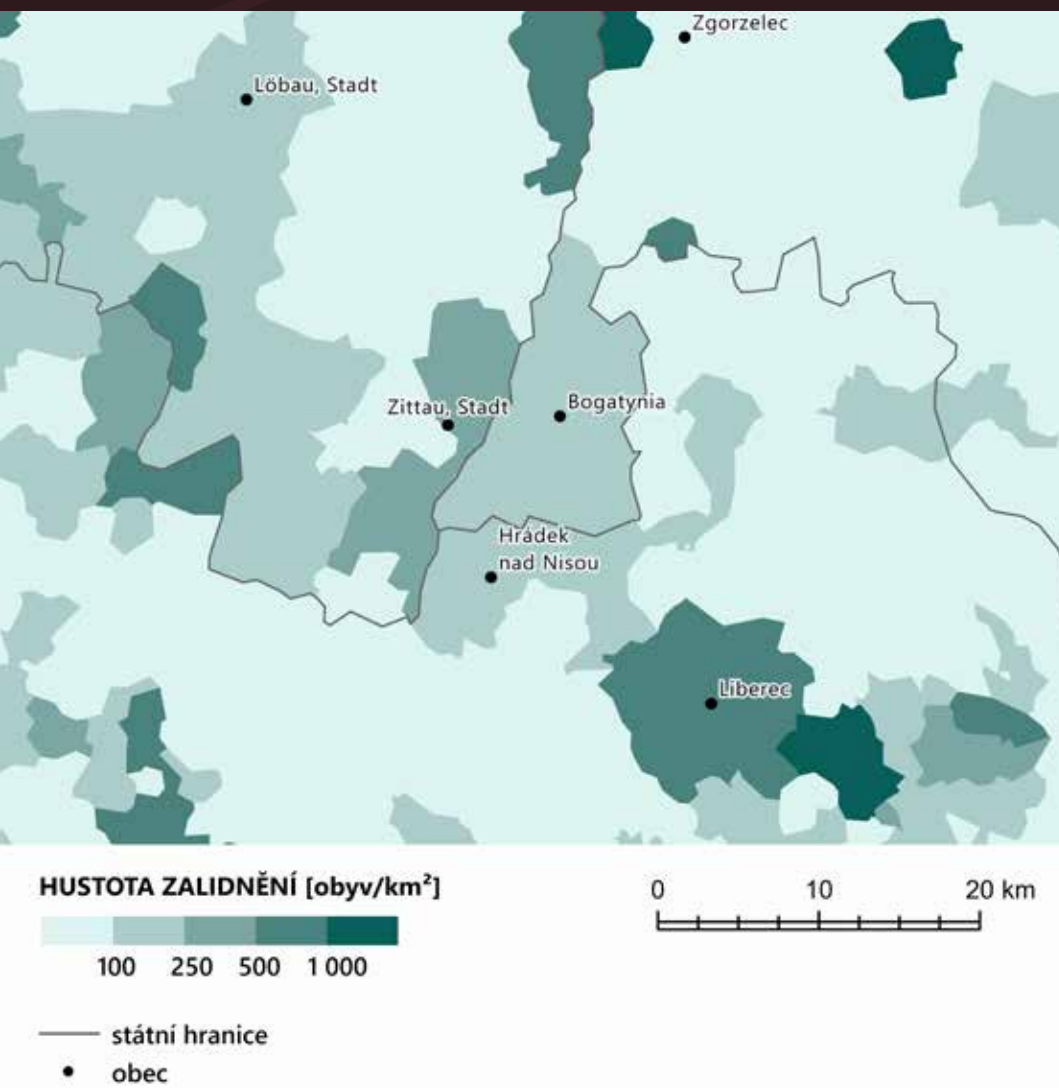
HLAVNÍ VÝSTUPY PRÁCE

- 100 profilových grafů a soubor kartogramů detekujících hraniční efekt u 10 socioekonomických indikátorů napříč přeshraničím Sudet.
- Harmonizovaná geodatabáze sjednocující roztržitá národní data v česko-bavorském příhraničním perimetru.
- Sada 4 interaktivních ArcGIS StoryMaps, obsahující komplexní syntézu výsledků a 3 hloubkové případové studie vybraných dvojměstí.

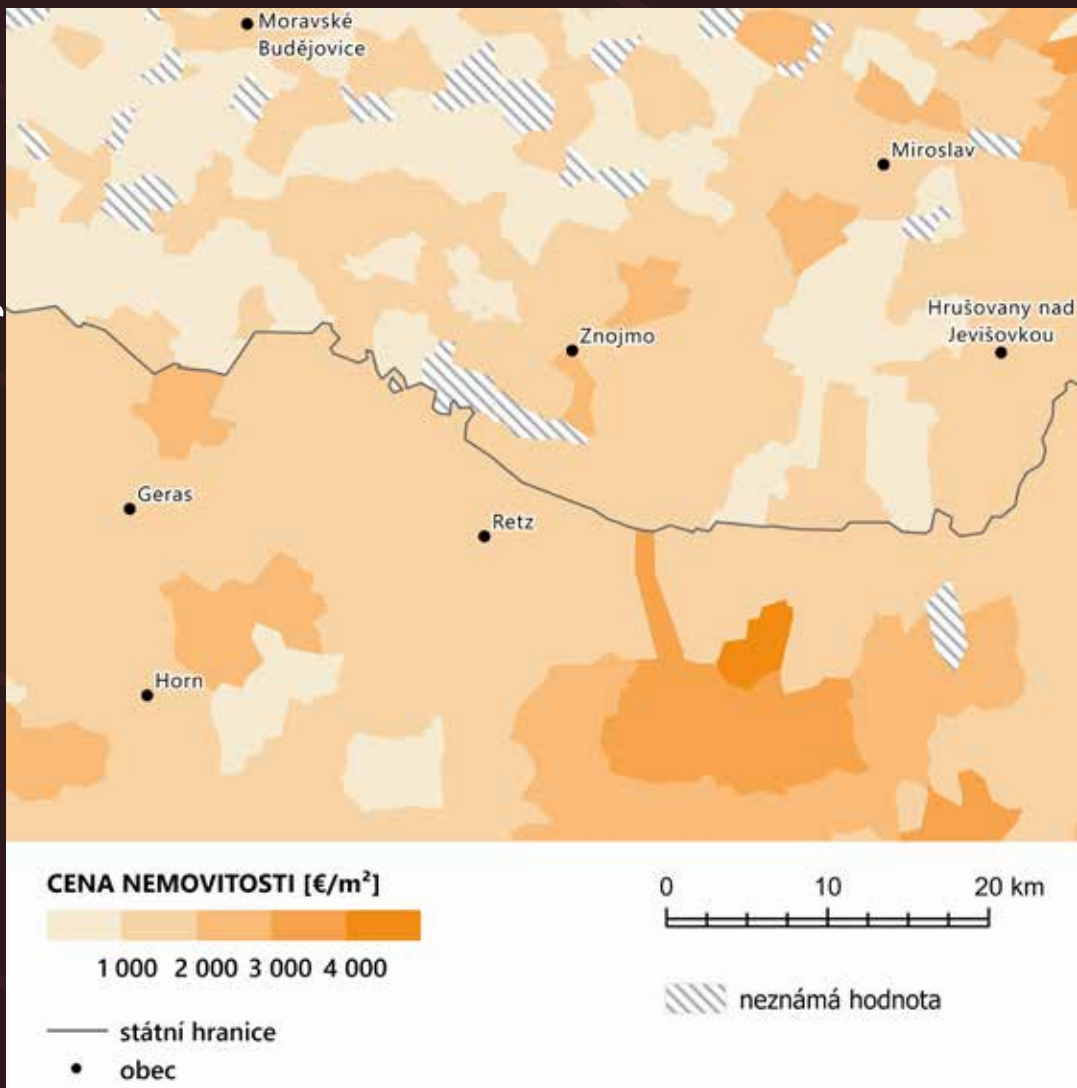
ukázka indikátorů z prostředí ArcGIS Online

ukázka hustoty zalidnění

ukázka ceny nemovitostí

KATEDRA GEOINFORMATIKY
Univerzita Palackého v Olomouci | Přírodovědecká fakulta

DATA:
ESPON
EUROSTAT (GISCO, population grid, administrative units)
Global Building Atlas
Český statistický úřad
INKAR

autor práce: Alžběta SKÝPALOVÁ
vedoucí práce: Mgr. Vít PÁSZTO, Ph.D.
Katedra geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci
Olomouc 2026
Příloha bakalářské práce č. 1